

DANMAP

Pressemeddelelse d. 25. september 2019

Antibiotikaforbruget fortsætter med at falde hos de praktiserende læger

Danskerne har taget budskabet til sig – antibiotikaforbruget i Danmark bliver ved med at falde. Det viser DANMAP-rapporten over antibiotikaforbruget i 2018. Bag den står DTU Fødevareinstituttet og Statens Serum Institut (SSI).

Forbruget af antibiotika i primærsektoren falder stadig. Det skyldes, at de praktiserende læger udskriver færre recepter. Det er konklusionen i den nyeste DANMAP-rapport for 2018, der netop er blevet offentliggjort.

Hvert år kommer DANMAP med tal for antibiotikaforbruget i Danmark. De nye tal for 2018 viser, at siden det samlede forbrug toppede i 2011, er forbruget i primærsektoren faldet med 18% fra 17,06 definerede daglige doser pr. 1.000 indbyggere pr. år (DID) til 13,98 DID. Hospitalernes forbrug er derimod steget med 9% i samme periode fra 1,76 DID til 1,92 DID.

Færre indløste recepter

Faldet i primærsektoren kan også ses på antallet af indløste recepter pr. 1.000 borgere. Her er tallet faldet fra i gennemsnit 638 indløste recepter pr. 1.000 borgere i 2011 til 459 indløste recepter pr. 1.000 borgere i 2018. Det svarer til et fald på hele 28%. Faldet ses for alle aldersgrupper og for begge køn.

"Danske læger har altid haft et ret fornuftigt forhold til udskrivning af antibiotika. Men over tid havde forbruget alligevel sneget sig op. Derfor er det glædeligt at se, at denne tendens kunne vendes igen," siger Ute Wolff Sönksen, overlæge på SSI.

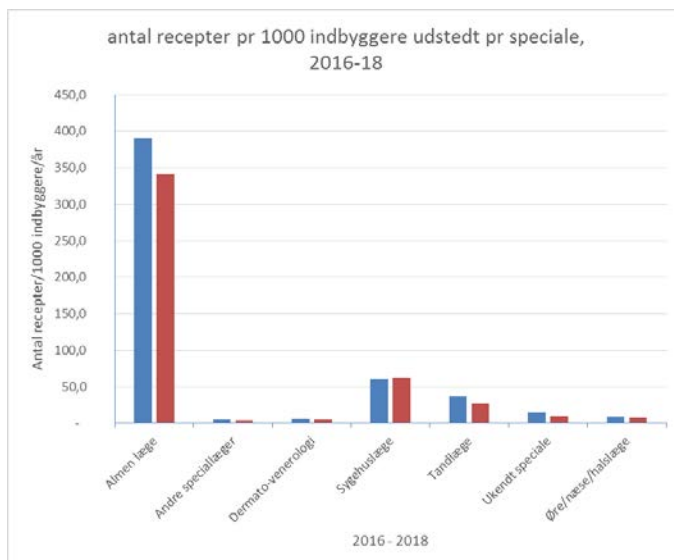
Støtter op om den nationale handlingsplan for antibiotikaresistens

Antibiotikarecepter udstedes af alment praktiserende læger, andre praktiserende speciallæger og tandlæger. Når patienten udskrives fra hospitalet, kan sygehuslæger også udstede recepter. De alment praktiserende læger står for knap 75% af alle recepter. Det er i denne gruppe, at det store fald er observeret.

"De praktiserende læger har engageret sig meget i at bringe antibiotikaforbruget ned. De har været særligt aktive, siden den nationale handlingsplan for antibiotika blev udarbejdet i løbet af 2016," siger Ute Wolff Sönksen. Hun fortsætter:

"Mål 1 i handlingsplanen er at bringe antallet af udstedte recepter på antibiotika ned. For de alment praktiserende læger ses der et fald fra 2016 til 2018 på knap 50 recepter pr. 1.000 borgere. I flere af de danske kommuner er man i dag kommet under de 350 recepter pr. 1000 indbyggere, som er målet i handlingsplanen. "

Også tandlægerne har sænket deres udskrivning af recepter med 9% over de sidste to år.

Det andet mål i handlingsplanen er at øge penicillins andel af det totale antibiotikaforbrug i primærsektoren. Det har dog ikke ændret sig væsentligt. Andelen ligger fortsat på omkring 31%.

”Det er ikke overraskende, at det er det samlede forbrug, der falder først. Det er langt sværere at ændre udskrivningsvanerne. Men det er vigtigt, at lægerne bliver ved med at stille mod at bruge mindre af de bredspektrede antibiotika og mere af de smalspektrede penicilliner. De indebærer nemlig mindre risiko for, at bakterierne udvikler resistens,” siger Ute Wolff Sönksen.

Hospitalernes forbrug

Hun fortsætter: ”Lige nu bekymrer vi os mest om, at forbruget på sygehusene stiger. Vi er især bekymrede over, at forbruget af de kritisk vigtige antibiotika ikke er gået ned. Et højt forbrug af disse øger risikoen for udvikling af resistens over for disse vigtige antibiotika.”

De kritisk vigtige typer falder i tre antibiotika-klasser: Cefalosporiner, fluorkinoloner og carbapenemer. De er vigtige, når man skal behandle alvorlige infektioner hos svært syge patienter på hospitalerne. Derfor skal de så vidt muligt reserveres til disse meget syge patienter og ikke bruges bredt. Siden 2009 er antallet af blodforgiftninger vokset meget. Derfor er det vigtigt, at der er typer af antibiotika til rådighed til at behandle sådanne infektioner. Her har de kritisk vigtige antibiotika-klasser en nøgleposition.

I 2009, altså for 10 år siden, stod de kritisk vigtige typer antibiotika for 32% af forbruget på hospitalerne. Siden 2016 har dette tal dog ligget stabilt på cirka 20%. Ifølge handlingsplanens mål 3 skal det imidlertid sænkes med yderligere 10% fra de målte 20,24 DBD pr. 100 sengedage i 2016. I 2018 stod de kritisk vigtige typer antibiotika dog stadig for 19,97 DBD.

”Man regner med, at forbruget af de kritisk vigtige typer antibiotika kan sænkes endnu mere. Det kan ske ved, at man skifter fra disse typer til penicillin-typer i forbindelse med operationer. Det kan også ske ved at skifte fra de kritisk vigtige bredspektrede til mere smalspektrede typer af antibiotika. Det gælder især hos patienter, hvor prøvesvar viser, at de smalspektrede vil være lige så effektive til at behandle infektionen,” siger Ute Wolff Sönksen.

Læs mere

Siden 1995 har DANMAP-programmet overvåget brugen af antibiotika til mennesker og dyr i Danmark. Det samme gælder forekomsten af antibiotikaresistens blandt bakterier i dyr, mennesker og fødevarer. Bag DANMAP står DTU Fødevareinstituttet og SSI.

[Hent DANMAP-rapporten fra DANMAP's website.](#)

Læs også om antibiotikaforbruget til dyr på DANMAP's website i DTU Fødevareinstituttets pressemeddelelse: [Fortsat positiv udvikling i forbruget af antibiotika til dyr.](#)

[På websitet er også et faktaark om antibiotikaresistens.](#)

Kontakt

Overlæge Ute Wolff Sönksen, SSI, uws@ssi.dk, tlf. 32 68 91 33